

Sy-li spěwá,
Pilnje džéla,
Strowja če
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócy
Napoj mócony
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwość da.

Njech ty spěwaš,
Swérnje džélaš
Wśedne dny;
Džén pak swjaty
Duši daty,
Wotpočti ty.

Z njebojs mana
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Każ Bóh poda,
Wokręw če!

F.

→ Sserbske njedželske lopjeno. ←

Wudama so kóždu žobotu w Gsmolerjez kihicžiszeženju w Budyschinje a je tam sa schtobrtlētu pschedplatu 40 pj. dostacj.

Boži džen.

Jes. 9, 6. 7.

Hodý! Hížom to słowo żamo naž zyle hinač trjechi, hacž žane druhe. My jo jenož wurjeknycz abo saſkyschecz trjebamy, a hížom steji psched nami jene wopominjecze pschi druhim. My widzimy starschisski dom, to blido, sa kótrymž bym jako džeczi s bratrami a żotrami w hromadze bydali, blysčimy starscheju hlóš, jako by nam híšcze we wuskomoj klincał, a hladam y jímaj do jeju śwetleju wocjow. Tajke dopomnijecze pak je khwaniwy wodzér. Wón wjedże naž do druhego domu, kíž pak bě sažo nasch dom. Dorosczeni běchmy, czežka srudoba nad nami ležesche a śwetło Božego dnja so tak czežko do nascheje týscheneje wutroby dobýwasche.

Hodý! Kajki wenz lubosnych waschnjow žu nam naschi pobožni wótzojo w běhu lětstotkow wočko tuteho dnja swili! S darami lubosče swježeluja starschi džeczi a džeczi starscheju, knježa czeladnych a bohaczi khudych! Léž strowi naž se seleninu a lubosnym wonjenjom Božodžesczoweho schtomika w naschich w symje tak samkujenych domach, jako by nam do symy něchtó s pschichodneho nalečza pschinježl. W zusbje rosproschene džeczi khwataju domož, so bychu s najmjeňsha khwilku sažo pschi nanje a maczeri požedzale, kąż něhdys psched lětami. A hdzej žaneho městno prósne wostanje, pak jenož tute hodý, abo wot nětka pschezo, w duchu je wono tola pódla.

Hodý! Nětka halle tón prawy knies hodow pschińdže, profeta Jesajas jeho nam tak rjenje wopiszuje: Nam je so džeczo narodziło, Ssyn je nam daty, kotrehož kniejswo je na jeho ramjenju. Hdzej tole cžitamy, je nam, jako bychmy teho profetu widzeli, tak wón s wježelom nad tym, kíž ma pschińc, poskakuje a khwata, so by jemu do rukow a na wutrobu padnył. My to sroshimy; pschetož

Kražný je tón žlubjený Sbóžni.

I. Jemu rěkaja: Džiwny. Haj, młodaj khudaj mandželskaj, Josef a Marja, czehnjetaj po Judžiných horach do swojego narodneho města Bethlehema. Nichtó tam na njeju nječzaka, nichtó jímaj napschecziwo njeńdže, žadyn rjany dom jímaj pschihotowany njeje. W malym domečku — w hródzi — hospodu namałataj. A tam narodzi žo jímaj džeczatko. Wonaj položitaj jo do žlobika a wono hлада kąż kóžde druhe džeczo se spodžiwanjom do śweta a wupschestręwa swojej žlabej ruczzy, a nichtó nje-pschińdže, sa starschimaj a džeczom pohladacz, pschetož wono bě khude džeczo. A tola, dla tuteho khudeho džeczja wotewri Bóh žam njeboježa a jandzel pschinježtu kražnu powjesz: Wam je žo dženža tón Sbóžnik narodził! a była jandzelow spěva: Czež budž Bohu we wyżkoſczi, měr na semi a člowiekam dobre spodobanje! Njeje to něčo džiwné?

A híšcze je to džeczo male, duž pschicženje, wodzena wot jažneje hwědy, s raňscheho kraja wulka karawana

kaſkuž w Bethlehemje drje hiſčicze wiđeli njebečhu, mudri, wožobni mužojo, na kralow podobni, s wulkim pschewodom wojałow a jeſdnych. Poła krala w Jerusalemje běchu po byli a to, ſchtož pytachu, njenamakali. Ale w małym domečku w Bethlehemje džeczo namakaſu, a duž ſo k temu džesczu jako k ſwojemu kraju modla a wotewrja ſwoje poſkady a wobdarja to džeczo. Njeje to ničo džiwne?

A to džeczo roſežesche. Hdyz bě 12 lět, tehdyn blyſchachu wuczeni Farisejzy se ſpodziwanjom jeho mudre praschenja a wotmolwjenja. A hdyz bě 30 lět, wotewrichu ſo ſaſo njebeſha a ſwiaty Duch puſcheži ſo na njeho a wot horlach bě Wózowy hlož blyſchecz: To je tón ſamý mój luby Ssyn, na kotrymž ja dobre ſpodobanje mam! Njebe to ničo džiwne?

A tutón muž ſebra ſo, hromadžesche ſebi wucžownikow a khodžesche po kraju woſko. Hlodnych nažyczowasche, khorych hojesche, ſrudnych troſchtowasche, haj ſamo morwych ſ rowa woſasche. Lud njemějeſche žaneho wjetſcheho dobroczela a wyſkasche jemu napſhacz: Hosanna, temu ſynej Davitowemu! A ſedma běchu te ſłowa wuklinežale, wleczesche tón ſamžny lud ſwojego dobroczela na horu, ſo by ſo tam na kſchizu wukrawil. Njebe to ničo džiwne?

A hdyz bě ſo wudychał, ſarža ſemja a cžma pſchikry ſe ſwojimaj kſhidłomaj ſemju. Teho połožichu do rowa, ale na tſeczi džen bě jandzel ſ Bethlehema tu ſaſo a wotwali ſamjeni wot rowowych durjow a tón morwy ſtawasche ſe ſemje, kaž rano kſlónzo ſ morja ſhadža a žana ruka jo ſadžeržecz njemóže. A tón stanjeny tu hiſčicze je. Wón wodži ſwoju zyrkej, kiz hacž na kónž ſemje dožaha. Džeczi ſo k njemu cžiſhacz, doroczeni khodža po jeho ſnamjenju, khoru ſběhaju k njemu ſwojej ruzy a mręjazy njerodža wo ničo, hacž ſo ſmeli jemu do jeho mileju rukow a na jeho ſbóžnikowu wutrobu padnycz. Njeje to džiwne? Haj, profeta Jesajažo, ſchtož by ſastarsku prajił, to wobkruči dženža zyły kſhesčijanski ſwět: ſemu rěkaju džiwny!

II. A radžiczel. Prjedy hacž je Khrystuš pſchiſchoł, bě dobra rada droha na ſemi. Jedyn móžesche drje druhemu dobru radu dawac̄, hdze ma hicž, ſo by wjele na wuknył, abo ſchto ma cžiniež, ſo by wjele na hromadžił. Khoremu dawachu lekarjo dobru radu a ſtari wucžachu młodnych ſ poſkada ſwojich bohatych ſhonjenjow. Ale to běſche tola rada, kiz ludži jenož po ſemi woſko wodžesche, kiz pał ſo dale rowa a wysche hwěsdow njewjedžiſche, rada, kiz ſachodnemu cželu hojesche, njesachodnu dufchu pał prósdu wostaji. Schto pomha pał ſabłudženemu pucžowarzej wodžer, kiz jeho jedyn džen po druhiim w hustym ležu woſko wodži, pucž ſ leža won, pucž do rjaneje domiſny, hdzež na njeho cžakaju, hdzež ma kryte blido a pſchihotowanu hospodu, pał njewě? Ach, kaž ſebi pohanjo žadachu, ſo by jím něchtó pucž do njebeſ k Bohu poſkaſal, ſo bychu temu kaž lubemu nanej ſwoju nuſu wuſkoržicž a ſwoje hrēchi ſebi wotproſhycz móhli, ſo bychu, hdyz cželo dufchi hospodu wupowě, ſ ujej na ſbóžne měſtno móhli, hdzež ſmela na wěczne wostacž! A ſa tajkim radžiczelom ſu lětthſazý doſho ſe ſwojimi modlitwami a woporami, ſe ſwojich templow a domow a ſwiatych hajow won woſali. Ale woni woſachu kaž hłodni wo kſlēb do puſcžiny — podarmo.

Duž pſchinidže prawa rada ſ njebeſ. Bóh poſkaſal ſ njebeſ ſwojego Ssyna. A hraj, tón kſhudnych hrēchnikow

ſe ſwojim rtom k Wózey w njebeſach poſkaſowasche, kiz ma ſam móz, czlowjekam hrēchi wodawac̄, ſe ſwojim czerpjenjom a wumrjeczom wón Wózowu wutrobu ſmjeſhczi, ſo ta nam hrēchi wodawa, a ſe ſwojim horjeſtaczom pſchihotowa wón nam pucž pſches tu hłubinu mjes ſemju a njebeſami, tón pucž horje do njebeſ. Kajki radžiczel, kiz je ſ doboru tež wodžer, pucžetwarjer a noſcher czlowjekow! Haj, ſeſtupajcze ſo hromadu, wó mudri ſańdženych lětthſazow a wó wuczeni naſcheho cžaſza ſe wſchech krajow a rěczce a radže a wuradžujcze, ſchto je mjes wami najlepſhi radžiczel, a potom ſtajcze Khrystuſej wěnž na jeho pſchekraſnjenu hłowu a poſlaknycz ſo pſched nim a praſcze ſi Jesajažom: Khrystuſ je tón prawy radžiczel!

III. A Bóh mózny, wěczny Wótcžez. To ſu ſylni mužojo, kiz ſ hlubokeje ſkały te tam pſched lětthſazami ſroſczene ſamjenje ſamaju a ſběhaju a je po ſwojej woli wotrubaju. Ale ſchto je jich móz pořno mozy rycerja ſudžineho, kiz naſche do wutroby ſakorjenjene žadoſeſe won torha a cžaha a naſcheho ſnutſkowneho czlowjela po ſwojej podobnoſci wobrubuje, ſo my potom w prawdoſci a ſwiatoſci khodžimy? Ssylny je tón wojał, kiz ſwoju brón wucžehnje, bjes bojoſcze na njeſhuczela dže a jeho pſchewinje. Ale po mozy wopramdžity Bóh bě tola tón, kiz je ſe ſwojim czerpjenjom ſmjerči móz wſaſ a helske wrota pſchewinyl. Wojazy tajkemu wójskemu wodžerzej wyskaju, ſ kotrehož móz a khrobkoſcz na zyłe wójsko padatej, ſo je potom njepſhewinjomne. Ale wſchech tajkich pſchetrjechi Khrystuſ. K njemu ſhlađuja wopushežene ſyroti, ſ kotrejmiž ſo ludžo ſtorkaju, ſudžene mandželske, kotrež ruby muž wſchědne trſchi, kſhudži a hubjeni, wo kotrejch ſwět njerođi, a hraj, ſ njeho pada na nich mozy doſcz, ſo ſylniſchi hacž lawy wſchu kſhiwdu ſe ſczerpliwoſciu njesz. K njemu ſhlađuja khoru a mręjazy a woni nabudu ſylnoſeſe doſcz, ſo, hdyz domjazy jich dla tſchepotaju a plakaju, ſ wjeſelom do ſmjerče a do rowa džeja — kaž na kwaſ. A tutón Bóh mózny je ſ doboru wěczny a jako tajki mileje wotzneje wutroby. Wón pał je tež

IV. Měrny fěrſchta, ſo by ſo jeho knjeſit w o pſchisporjał a měra ni hdy kónz njebył na Davitowym ſtole a w jeho kraleſtwje, ſo by wón to ſame pſchihotowal a wobſhyňl ſe ſu dom a ſ prawdoſciu wot teho cžaſa hacž do wěcznoſci. Tole my cžitamy. Ale hdyz jo pſched ludžimi cžitamy, njeje nam tał, jako by kóždy ſtancz a ſo prashecz dyrbjal: Je dha Khrystuſ wopramdže měr pſchinjeſl, je wón wopramdže tón měrny fěrſchta, abo dyrbimy na druheho cžakacž? Na zyłe ſemi ſo hijom pſches zyłe lěto wo niežim telko njepiſche, kaž wo krefroſliwanjom tuteje wójny. W Europje, kiz je tola nimale zyłe kſhesčijanska a tał „Khrystuſowe kraleſtwo“, na ſchyrjoch wulkich bitwiſhczach džen wote dnja ſ milijonow ſelesných rołów ſmjerč noschaze kuli ſtajtu. Młodži padaju, ſranjeni ſdychuju a wſchědne, hdyz ſo ſlónzo khowa, je ſaſo wjele ſtow wudowow a ſyrotow a bjesdžecžnych ſtarſich wjazy. A jako wójny njebe, njebe pſchewo na ſemi wadženje a hidženje mjes ludžimi doſcz? Ach, luby Anježe Jesu, tał moħł něchtózku li rjez, by ty wopramdže tón měrny fěrſchta, a hdyz ty jo by, hdze dha je twoje kraleſtwo, hdzež ty jako měrny fěrſchta knježiſch, ſo bychmy ſo ſebrai a wſcho wopushežili a tam cžahnyli, ſo móhli tam w měrje žiwi bycz? O, njeſa-

budźmy! Boże królestwo je śniutskach w naš. Schtóž prawje do Chrystusa wéri, tón jo w ſebi noſy. Temu je Chrystus we wjeſelu a ſrudobje měrny férſchta. Jego wutroba je ſtwiečka, cžicha a wutepjena, njech tež wokoło njeje wětr najhóřſich wojowanjow ſchumi. Woprawdžity kſcheczijan ma śniutskach mér, njech jako nan bjes džeczi abo jako wopuſteczna ſyrota žaruje, abo njech jako wojał ſmjerči do wocžow hſada, wſchako ma Chrystusa ſa ſchitarja. Duž wostaj Chrystusej tu cžescz měrneho férſchtu!

Ale Boże królestwo je tež ſwonka naš. Kſcheczijanska zyrkej to je a tón měrny férſcht a Jeſuš knježi w njej. Nětko wſchak ma tuto królestwo kſchecze na ſebi bohaty džel ſemſkeje njedokonjanoscze a tehodla wěja rějne wětry ſwady a wójnow kſchecze pſches njo. Tola pač do wſchego tuteho holkę a njeměra tež bjes pſhetorhnjenja hłóz měrneho férſchty klinečki, kž ſrudnych troſtuję, njeměrnych ſkludžuju, ranjenych wobala a wſchech na lěpſchi pſchichod poſtaſuje. Tutón tež pſchiindže. Boże królestwo budže junu dokonjane — w njebjeſzach. A schtóž budže do njeho kluſhcz — tam w Božim raju —, tón ſměje daloko ſadu ſo to něhdusche ſemſke hubjeſtwo a bědzenje, ſo budže ſo ſedma na njo dopomnicz móz. Jandželjo budża wokoło njeho ſe ſwojim ſwětłom a ſpěwom. Njetupravomna žadoſcz budže kaž wodnych ſ Edena pſches jeho wutrobu czahuyę. Chrystus, tón férſchta měra, budže pſched nim ſtač. Tehdy budźemy, schtóž dženža ſe ſwojeje ſrudový a bojoſče won pſchi ſwojich rowach a we ſwojich wuproſdnjenych ſvomach ſe kylſami ſpěwamy, jako bychmy jo prawje njewerili, ſ radoſczu ſnjeſcz móz, ſhlađujo na férſchtu měra:

Nětki wulki měr je bjes kónza,
Wſcha ſkóržba kónz je wſala!

To je twój Knies a wón tu je: Džiwny, radziečel, Bóh mózny, wěčny Wótczez, měrny férſchta! Duž:

Wjeſzel, wjeſzel ſo kſcheczjanſtwo!

Hamjeń.

J. Kř. w H.

Pſchi ſlobiku.

O běžcze, wý paſthrio, poſhwatajče
A pifchezele ſobu wſacž njefabudžce.

Haj, poſhwatajče,

Schto w Bethlehemje

Tam we hrđi w ſlobiku wuſladacze.

Tam widžicze džeczo kaž jandželski ſu,
A maczeř tež pſchi nim tač wobſboženu.

O knježnicžka ty,

Tak njebjeſka ſu,

A wobras ſu luby a pohnuwazh!

Nětki, ſuſodo, ſhwataj ſem ſ kolebawku,
Chzu džeczatko połožič, ſyma je tu.

Špi derje, haj ſpi,

Njech džije ſo cži,

So w ſbóžnoſći hrajkach mjes jandželskami.

Setkanje Bože we wulkej wójnje.

(Poſkracžowanje.)

Ville, 6. novembra 1914.

Mojej lubej starschej! bratſja a ſotry!

Kajſe wobroženje pſches Bože wodženje. Tak nětko wuſnawam. Pſchetož ſ přenja je mje Bóh runje reformazifki ſwiedžen dwěmaj

njeſcheczelskimaj kulkomaj trjechicž dał, ſchtož budže mi cžaž ſiwiſenja njefapomnite. Tak husto hacž budu tón ſwiedžen ſobu ſwjeczicž, budu Boha wó hnadu proſyč. A ſ druhá, njebý Bóh tej kulzy tak wodžicž mohl, ſo bych na měſeče morwy byl?

Mój luby nano, Bóh je te modlitwý wuſkyschal, kotrež ſu ſo ſ njemu ſkale, mje ſbízercz. Nadžijomne wón nětko tež kſchecze tu modlitwu wuſkyschi, ſo by mi domoj dał. Njebych ſebi ničo druhe pſchal, hacž ſo bych junfróz ſ tobu, luby nano, ſe mſchi hicz mohl, kaž poſkledni króz do naſchego dželenja.

Lubej starschej! wý njetrjebacze ſebi moje dla tkanz hubjenje kloſdžicž dacž (9. novembra běſche kermuſcha); pſchetož mi ſo zyle derje dže, Bohu džakowano, cžehož ſo tež wot waž nadžam. Nadžiamy ſo, ſo Bóh bóry knjeſtiwa ſ měrej wodži —. Modlze ſo jenož kruče ſ Bohu, kaž ja, potom wſchitko ſ lěpſhemu dóndže. Ale, mojej lubej starschej, wý ſebi njetrjebataj myſlicž, ſo bym nětko hizom prawy kſcheczijan. Hacž dotal kſchecze niž, luby nano, ale hdyž budže wójna nimo, chzu dobrý kſcheczijan bywacž, a th, luby nano, budžesč mi pucž ſ temu poſaſowacž. Mam potom wjele ſažo dobre cžinicž. Duž, wý lubi, proſhčeze, ſo by mje Bóh luby Knies tež dale wobarnowaſ a mje po wójnje ſ prawej wěrje dowiedļ.

(Se ſakſich zyrkwinſtich a ſchulſtich nowin.)

* * *

(Pſchichodnje dale.)

Wjeſzel, ſemja, njebjo, ſo!

Wjeſzel, ſemja, njebjo, ſo!

Ssyna mamy Božeho.

So by ſbože pſlodžil,

Te ſo dženž narodžil.

Kęžew nam rjany wubiwa

Š Ježoweho kſorjenja.

So by ſbože pſlodžil,

Te ſo dženž narodžil.

Ekſkovo ſčini člowjek ſo

W tebi, Chrystusze, Sbóžniko.

So by ſbože pſlodžil,

Te ſo dženž narodžil.

Kak je Bohuſław ſ Dubowina Boha ſpóſnaſ.

Powjedańčko wot Chrystofa Schmida.

Pſchetožil Š. Buſ.

(9. poſkracžowanje.)

13. ſtarw.

Radoſcz dobreho nana.

Mjes tém pſchiindže tež hrabja, wulki, nadobny muž, rjany a ſuboſny do wocžow, pſchistojny a pſcheczelnny we ſwojim ſadženju. Putnika wsa won hnydom ſobu do ſwojeje ſtvy, ſasacze jemu, ſo by ſo ſ nim ſ blidu ſydnýk, da ſebi bleschu ſwojeho wina pſchinjesež, nala Methodijej přenju ſchleñzu, píjefše po ryčerſku na jeho ſtrowjo, ſchtož dyrbjeſche tež putnik cžinicž.

„Budže mi wutrobnje witany, cžesczecostojny wótcze!“ prajeſche hrabja. „O ſak je mi to lubo, ſo bym po tač doſhim pucžu a w tajkim wjedrje pod tſechu a do cžopleje ſtvy pſchichol. Tola ſeže mi wý, pobožny a ſprawný wótcze, kſchecze wjele lubſchi; pſchetož wam móžu wſchitko, ſchtož mi na wutrobie leži, ſ dowěrnoſci ſjewicž. Wſchitzu moji ludžo ſu, kaž widžicze, wjeſzeſeje a radoſteſe myſle, dokež ſo po wjele ſrwaných dobytých bitwach ſažo domoj wróčeja. Ženo ja, jich wjedžicze a Knies — a tač

je to w tuthm hvečje husto, ja ham mjes nimi hym frudny a styskniwy. Mam wulku staroscž, hacž ma ho doma wschitko tak, kaž dyrbjało. Moja mandželska drje je strova; tola schto je ho s mojim jeničkim hynkom stało, to njewem. Moja mandželska njepižasche mi hižom dołhi čaž nicžo wěste wo nim a we hwojim pošlednim liseže halle spomni, so drje jeho na tuthm hvečje wjazh njewohladam. — Wy seže s wjèle rycerjemi snath, pschetoz běšeče něhdj tež wutrobith wojal. Wy seže runje na kraju, seže znadž daloko wołolo pobyl. Praječe wschał mi, njewescze nicžo, schta w Dubowinje czinja? Zeli so mi nicžo dobre powiedacz nimacze, dha mje k najmjeñschemu troščtuječe."

Methodij wotmolwi s najwježelschim wobliczom: „Móžu wam to najlepše sjevíč. Wasch hym je strovy a najluboñischii hólčez, kajkehož hym čaž žiwjenja hisheče njewidžał.“ — „Wy jeho snaćeče?“ woprascha ho hrabja hčetse. — „Ach, jara derje“, džesche putnik; „tolia je ho s waschim džesčom neschtožku stało, mjes tym hacž běšeče na wójnje.“ A wón powiedasche, schtož wo Bohužlawku wjedžesche, a wołasa k wobkruczenju teho kražných knjenin wobras. — „Haj, to je wona, moja mandželska“, prajesche hrabja, „jako bych ju žiwu widžał. Te znadž nětko hisheče tak rjana? Ach, wboha žona je wjèle, wjèle wuczeřpiła! — Tola hdze je nětkle hólčez?“ — „Tu w domje“, prajesche Methodij. — „Tu w domje?“ sawoła hrabja nahle stanitwski. „A čehodla dha mi to hižom dawno njeprajesche? dowiedzječe mje na mječe k njemu!“

Methodij wsa hvežu s blida, a hrabja džesche sa nim do komorki, hdzež jeho hynk we kožu ležesche. Hólčez požměwasche ho w spanju tak lubosnje kaž njewinoſcž, a bě tak kražný kaž jandžel. Hrabja njemóžesche ho doſez na njeho nadživacž. Byly stupichu jemu do wocžow, a wón prajesche: „Mój Božo! jako na wójnu czechnjech, bě wón hisheče plakate džesčo, a nětko je hižom tak lubosný hólčez! O th moja dobra, najlubscha mandželska, nětk halle roshmu twojim listam, a džakuju ho eži sa twoju staroscžiwoſcž wo mnje, s kotrejž by mi nježmernu žaloſež a frudobu salutowala. — Bohužlawko, luby Bohužlawko“, sawoła wón potom, a wsa hólza sa ruku, jeho wołoschujo, „wotucž, hlej, twój nan tu je!“ Takto bě ho malý Bohužlawek po khwili zyle se spara wubudžil a k žebi pschischol, rjekný połkný radoscze: „Ty by mój prawy nan?“ a pscheczelniwe pocza ho na njeho hímewacž. „Budž mi wutrobnje powitanj, mój najlubschi nano! Te dha tu moja macž tež žobu?“ Hrabja wsa hólčez na ruzh a plakasche radoſtne hylsy, prajo: „Boža mózna a dobročiwa ruka je eže spodžiwiſe wumóžka, lube džesčo. Njemóžu ho Bohu sa to doſez džakowacž.“ „Sa tež niz“, rjekný Bohužlawek; „o tak dobry je tónle nasch Bóh, kž je taſle luboſciw a pscheczelny k nam, kž nam tak wulke radoſce wobradža.“ Hrabja mjeſeče nad mudrymi praschenjemi a wotmolwjenjemi hólčezu njewurjeñitu wježelosež. „Methodijo“, prajesche wón, „kajki džak hym wam winožt! Hdy bych wam wsche hwoje ſubka a wobſedzeñſtwa dacž chžył, by to hisheče mało bylo sa tu wucžbu, kotrež je hólčez wot waž doſtał.“

Mjes tym bě tež Marata do komory pschischla, a woſta bojaſna naſdala stejo. Hrabja ju pscheczelne poſtrowi, poda jej ruku prajiwschi, so ho ničeho bojež nima. „Tola eži rubježnizh dyrbja“, rjekný wón roshněwaný, „sa hwoje njekhmanſtwa krueže khostani bycz!“ Wón pschikasa tež hisheče tužamu nōž najkroblischem mjes hwojimi ludžimi, so bych u jich w jich khowanzy ptali, njenadžizh nadpadnili, a jatych do Dubowina pschivjedli. Potom powiedasche sažo se hwojim hynkom, a njeby traſch zyku nōž wočka ſańdzeliſ, hdz by jeho putnik k temu njenapominal, prajo, so je tola wschem khwilkia poſpanja trébna, chždža jutsje wježeli do Dubowina dojčz.

(Pschichodnje dale.)

Wschelake s bliska a s daloka.

* Hody. Tím wjèle ſda ho njemóžne bycz, hodý hvečječež. Runje jako by wójna tej krónje wschitkich naſchich hvejedzenjow parle wulamała. Ženje ho boſoſz tak hylna njewopofaže, hacž hdz wutrobu mile wopominječe wobjima. Tehodla ho jimi wjèle ta luboſz pſchewulka ſda, hacž ſo moħle jimi hodý něchtu wobrađiez. My pak wschitkini pſchivołam: Tola žu hodý. Ssrijedža w huijazym 46. psalmie, kotrež je Luther s tym žanrym sahorjeniom do teho khěrluscha „Jedyni twjerdy hród je našch Bóh žan“ pſchespěval, ſteji ſłowo kaž hodowne ſpěwanje žrijedža we wójnskim wichorje: „Dha wschał dyrbji to město Bože pěknje wježele wostač se hwojimi ſtudniczkami. Bóh je žrijedža w nim“ Pſchego lóhko njeje, jeho bliſko ſejnacž. To wě ſpěwař 46. psalma. Wichor wokolo njeho wuja. Ssrijedža nutſlach pał ſteji kaž ſtaſoſta ſupa hodowne wježele: dha wschał dyrbischi th wježely bycz, pschetoz tón ſanjes je pola tebje. Haj, dha wschał ſwježi m̄ hody we najhluſhej myžli. Pſchi wschej wójnje a wichoru dyrbimy a móžemiy my bliskoſz Božu naſhonicž; móžemiy Jeſuſej w naž bydlenje pſchihotowacž. Pſchi wschej hórkej luboſczi, pſchi wſchech czeřpjenjach dufche dyrbja ho nam ſtudniczki troſhta žorliez ſ teje w Božim džesču nam ſjewjeneje ſuboſeže. Ssylſoſte wózko dyrbji to džecžatko wohladacž, kotrež pſchindže, ſo bych u člowjekojo bliſki wucžek, wěčzni žmílnoſcž neli. Sranjena wutroba dyrbji ho wuhojicž. Pſchi wschej mnohej czeřmnoſcži, kotrež nam puež ſacžni, dyrbimy ſo tola na prawy puež namakacž, pſches potajnstwo, kaf je Bóh žedzenje wschitkich člowjekow po wumóženju ſtajif. Tov je wón wěčne dopočaſno dał, ſo ſadu czeřmnoſcži mróžalkow tola wola k ſbožu člowjekow ſlutkuje. Dha wschał tola hodý! Niz žame wjſkanje jo wucžini, ale naſhonjenje: Bóh je pſchi mni. Schtož k naſhonjenju tehole ſjewjenja Božeho w člowjestwie pſchindže, tón je na hodowuñm dnu ſrjemža nutſlach ſtejal w rěži luboſcze.

Dha wschał hodý tež w myžli naſcheho luda. Hodý žu nam hvejedzeni wobradžazeje ſuboſcze. To lěto njechamý nohomaj teje ſuboſcž ſadžewacž, ale je poſhwatacž. To je witane wotkryče hodowneho džitva, hdz člowjetojo ſuboſz hyla. Hdzež hdz ſ czeřmnoſe wutroby pruha ſuboſeže ho doby, ſnutſkowna móz ſo roſjaſni. Hodý žu nam hvejedzeni džecžazeho wježela. Wježele džecži dobre cžini. My njechamý džesčom w žebicznoscži ſrudoň tradač dacž na wježelu. Niz dar džecžo najbóle wježele njecžini, ale ſo budža starschi ſ džecžimi tež džecži. W pſchewinjenju naſcheho njeſpodobanja žohnujem ſo a tež džecži. Spěwajm ſ nimi hodowne khěrlusche, wobhladajm ſebi ſ nimi hodowne wobrash, powiedajm ſim ſ naſchim naſhonjenjom poživjeczene hodowne hystoriye, potom budžem ſ tež hodý hvečječež w starej dobré myžli naſcheho luda.

* Šandžemu njedželu 4. adventa je ſo pſches knjesa wychescheho zyrfwinskeho radziežela Rosentranza knjesa fararé ſ a p le ſ jako duſchowpaſthré Hornjo-Wujesdzanskeje woſhadly, na město knjesa fararja Wjazki, kotrež je ſo Michala na wotpočink podaſ, ſapotaſat. Farſke městno je ſo tón ſrčz wot konſistorſtwa žameho woſhadžilo po ſakoniskim poſtajenju, dokelž ma konſistorſtvo woſhadzenje woſtaracž, hdz zyrfwinske pſchedſtejčerſtvo njeje žaneho ſ tých wuſwolilo, kotrejž je koſſatorſtvo k wólbje porucžilo.

„Pomhaj Bóh“ njeje jenož pola knjefow duchownych, ale je tež we wſchech pſchedaſtva ſ a w a ř n j a c h „S ſ e r b . N o w i n“ na wſach a w Budyschinje doſtač. Na ſchitwořeſ ſ lěta placži wón 40 pj., jenotliwe cžiſta ſo ſa 4 pj. pſchedawaju.